

Basisvaardigheden: samen zijn we verantwoordelijk

Foto: Hetty van Oijen

In het onderwijs staat het leren van basisvaardigheden centraal. Dat is al zo sinds kinderen onderwijs volgen. Ook op het vmbo is er extra aandacht voor, vooral ook tijdens de andere vakken.

Op de basisschool leer je lezen, schrijven en rekenen. Naarmate een kind meer jaren onderwijs volgt, leert het meer basisvaardigheden. Lezen op avi-niveau wordt functioneel lezen en rekenen wordt wiskunde (al zijn rekenen en wiskunde twee verschillende vakken). De beheersing van basisvaardigheden is nodig om je in 'ingewikkelde' situaties je te kunnen redden: bijvoorbeeld bij het afsluiten van een hypotheek, het berekenen van maandlasten en het lezen van officiële brieven. Basisvaardigheden stellen mensen in staat te functioneren in de maatschappij. Maar we horen voortdurend dat het slecht gaat met de beheersing van basisvaardigheden. Leerlingen kunnen niet meer op het gewenste niveau lezen, schrijven en rekenen. Leerlingen in het vo slagen wel voor hun diploma, maar de eisen schijnen steeds lager te liggen. Dat moet anders, horen we iedereen zeggen. Maar hoe?

Geen extra lessen taal en rekenen

Of we nu te hoge eisen stellen, te ingewikkelde regelingen bedenken die in onleesbare brieven worden uitgelegd of inderdaad 'zakken' in niveau: het beter leren beheersen van taal en rekenen leren vmbo-leerlingen niet met extra lessen Nederlands en wiskunde. Wel door extra aandacht te besteden aan basisvaardigheden in andere vakken, bijvoorbeeld door teksten te lezen die hun belangstelling hebben, je stimuleert namelijk ook de leesvaardigheden door een instructie voor een machine te lezen of een uitleg voor de zorgrobot te maken. Berekeningen kun je leren in wiskundesommen, maar ook door berekeningen uit te voeren die passen bij een levensechte (beroepsgerichte) opdracht.

In elk vak op dezelfde manier aandacht

Bij SPV hadden we een bestuurslid dat altijd zei: 'Elke docent bij mij op school is ook taal- en reken-docent en gezamenlijk spreken we af op welke manier we 'taal en rekenen'. We spreken af welke strategieën we toepassen om deze basisvaardigheden te leren en op welke manier we taal en rekenen aan de orde laten komen in elk vak. Samen zijn we verantwoordelijk dat leerlingen taal en rekenen zo beheersen dat ze in de maatschappij kunnen functioneren. Die opdracht ligt niet alleen bij de docent Nederlands en wiskunde. Aan basisvaardigheden wordt niet alleen tijdens de lessen Nederlands en wiskunde aandacht besteed. Ervaring leert dat dit werkt. Alle leerlingen van deze bestuurder slaagden met een voldoende en op 2F niveau, het niveau waarvan we samen bepaald hebben dat je dat moet beheersen om te kunnen functioneren in de maatschappij.

Binnen het bestuur zijn er verschillende weddenschappen afgesloten over deze aanpak en telkens weer bleek dat die werkt. Het betreffende bestuurslid had na verkoop van tijd zijn wijnkast behoorlijk vol liggen. ▶

Jacqueline Kerkhoffs

www.platformsvmbo.nl